

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **P., s.r.o.**, P., B., IČO: X. proti žalovanému: **P., k.s.**, R., B., kanc. N., B., IČO: X., správca konkurznej podstaty úpadcu O.M., N., M., zast. JUDr. D.P., advokátom, K., B., **o určenie poradia pohľadávky**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08.02.2010, č. k. 49 Cbi/1/09-22, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08.02.2010, č. k. 49 Cbi/1/09-22 **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia sa žalobca žalobou domáhal určenia, že jeho pohľadávka prihlásená do konkurzu vedeného na majetok úpadcu O.M., N., M. pod. sp. zn. 55K 143/2005 je pohľadávkou zabezpečenou, žalobca je v postavení oddeleného veriteľa a má právo na oddelené uspokojenie. Uviedol, že do konkurzného konania, vyhláseného na majetok úpadcu uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 55K143/2005 zo dňa 26.01.2009, si žalobca prihláškou zo dňa 23.03.2009 prihlásil svoju pohľadávkou ako pohľadávkou I. triedy v zmysle § 32 ods. 2 písm. a/ zák. č. 328/1991 Zb. s právom na oddelené uspokojenie. Konkurzný súd žalobcu upovedomil o tom, že jeho pohľadávka zostala sporná, správca konkurznej podstaty poprel poradie z dôvodu, že exekučné záložné právo podľa jeho názoru nie je záložným právom podľa § 28 ZKV).

Žalobca tvrdí, že právny poriadok SR nekategorizuje jednotlivé záložné práva podľa dôvodu ich vzniku. So záložným právom zriadeným exekútorom v rámci výkonu exekúcie sú podľa žalobcu spojené rovnaké účinky, ako so záložným právom vzniknutým na základe zmluvy alebo zo zákona. Podľa žalobcu nie je možné obmedziť účinky exekučného záložného práva len na oblasť exekučného konania, resp. len na právne vzťahy upravené Exekučným poriadkom. Takýto výklad by podľa neho viedol k situácii, keď exekučné záložné právo by nemalo žiadne právne účinky pre prípadného nadobúdateľa založenej nehnuteľnosti z dôvodu, že k prevodu nehnuteľností by došlo na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, čo by podľa žalobcu zákonite viedlo k právnej neistote a značnému oslabeniu postavenia veriteľov.

Podľa SKP, že zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosť rozhodnutím súdneho exekútora podľa ustanovení Exekučného poriadku má základ v procesnom práve, a preto pohľadávka žalobcu vo výške 2 182,99 Eur nie je pohľadávkou s právom na oddelené uspokojenie v zmysle § 28 ZKV. Poukázal pritom na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Obdo V 52/2006.

Súd posúdil vec podľa § 28 ZKV v spojení s ust. § 151 a nasl. Obč. zák. a zistil, že exekučné záložné právo sa zriaďuje na základe príkazu exekútora v exekučnom konaní

zexecvovaním nehnuteľností zápisom do katastra nehnuteľností v zmysle § 167 Exekučného poriadku.

Zriadenie exekučného záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve povinného je inštitút realizovaný v rámci exekučného konania, ktorým sa zabezpečuje peňažný nárok oprávneného. Tento inštitút nie je možné používať mimo exekučného konania, ide teda o procesný zabezpečovací inštitút tak, ako to tvrdil žalovaný. Vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu prestanú účinky exekučného záložného práva a správca konkurznej podstaty speňaží aj nehnuteľnosť, na ktorú bolo exekučné záložné právo zriadené. Veriteľ sa preto nestane oddeleným veriteľom v konkurznom konaní len v dôsledku zriadenia exekučného záložného práva k nehnuteľnosti.

Na základe uvedených záverov mal súd za to, že nárok žalobcu na určenie oddeleného uspokojenia pre jeho pohľadávku prihlásenú do konkurzu, sp. zn. 55K 143/2005 je neoprávnený, a preto rozhodol tak, že žalobný návrh zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 150 ods. 1 O.s.p. V konaní bol síce úspešný žalovaný, preto by mal právo na náhradu trov konania, súd však prihliadol na to, že na strane žalovaného je správca konkurznej podstaty a v konaní nebola tiež zistená žiadna okolnosť, ktorá by si práve v tomto prípade vyžadovala zastúpenie žalovaného advokátom.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalobca a navrhol ho zmeniť podľa jeho návrhu a priznať mu trovy prvostupňového i odvolacieho konania.

Rozsudok súdu prvého stupňa je podľa neho zmätočný a značne nejasné vyjadrenie názoru, že vyhlásením konkurzu na majetok prestanú účinky exekučného záložného práva a správca konkurznej podstaty speňaží aj nehnuteľnosť, na ktorú bolo exekučné právo zriadené. Pri takejto definícii by podľa konajúceho súdu „prestali“ aj účinky zmluvného záložného práva, keďže správca speňaží aj majetok zaťažený zmluvným záložným právom. V tejto súvislosti poukazuje aj na rozdielnu právnu úpravu v zákone č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní a v zákone č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Kým v novšej právnej úprave v súlade s ust. § 48 sa vyhlásením konkurzu exekučné konania vedené na majetok tvoriaci konkurznú podstatu zastavujú ex lege, v právnom režime podľa zákona 328/1991 Zb. sa exekučné konania

len prerušujú (ust. § 14 ZKV). Tvrdenie konajúceho súdu, že vyhlásením konkurzu na majetok prestanú účinky exekučného záložného práva, je teda podľa neho akceptovateľné len pri zastavení exekúcie, nie však pri jej prerušení.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol rozsudok súdu 1. stupňa potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

Opätovne poukazuje na uverejnený rozsudok Najvyššieho SR, sp. zn. 1 Obo V 52/2006, z právneho názoru ktorého jednoznačne vyplýva, že oddelenými veriteľmi podľa ustanovenia § 28 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. sú len tí veritelia, ktorých pohľadávky sú zabezpečené zabezpečovacími inštitútmi upravenými výlučne v hmotnom práve. Veriteľ, ktorý po tom, ako jeho pohľadávka nebola uspokojená v rámci exekučného konania, nestane sa oddeleným veriteľom v konkurznom konaní len na základe zriadenia exekučného záložného práva k nehnuteľnosti, pretože v tomto prípade ide len o procesný zabezpečovací inštitút.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 29.01.2009, sp. zn. 55K 143/2005 vyhlásil konkurz na majetok úpadcu O.M., N., M..

Žalobca si do tohto konkurzného konania prihlásil pohľadávku v celkovej výške 2 182,99 Eur (65 764,76 Sk), a to ako pohľadávku s právom na oddelené uspokojenie, pretože na vymożenie tejto pohľadávky bolo zriadené exekučné záložné právo na nehnuteľnosti vo vlastníctve úpadcu. Správca konkurznej podstaty poprel uplatnené poradie tejto pohľadávky z dôvodu, že exekučné záložné právo nie je podľa jeho mienky záložným právom podľa § 28 ZKV. Tento svoj názor opiera aj o rozsudok Najvyššieho súdu SR, v ktorom sa uvádza „Veritelia, ktorých pohľadávka je zabezpečená záložným právom, zádržným právom, obmedzením prevodu nehnuteľností alebo zabezpečovacím prevodom práva, majú právo na oddelené uspokojenie z výťažku predaja majetku, ktorým bola ich pohľadávka zabezpečená. Uvedené zabezpečovacie inštitúty sú presne definované a upravené v hmotno-

právnom predpise, preto medzi ne nepatrí obmedzenie práva vlastníka disponovať s majetkom na základe súdom vydaného predbežného opatrenia, ktoré má základ v procesnom práve.“

Odvolací súd sa plne stotožnil so zisteným skutkovým stavom súdom prvého stupňa, ako aj s jeho právnym záverom, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

V súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odôvodnenie dopĺňa.

Podľa § 28 ods. 1 ZKV v platnom znení, veritelia pohľadávok, ktoré boli zabezpečené záložným právom alebo zádržným právom, prípadne obmedzením prevodu nehnuteľností alebo zabezpečovacím prevodom práva (ďalej len oddelení veritelia), majú pri speňažení právo, aby ich pohľadávka bola uspokojená z výťažku predaja majetku, ktorým bola táto pohľadávka zabezpečená.

Záložné právo je upravené v ustanoveniach § 151 a nasl. Obč. zák. a zriaďuje sa písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vysporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom.

Súd prvého stupňa správne konštatoval, že exekučné záložné právo sa zriaďuje na základe príkazu exekútora v exekučnom konaní zexekvovaním nehnuteľností zápisom do katastra nehnuteľností v zmysle § 167 Exekučného poriadku. Zriadenie exekučného záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve povinného je inštitút realizovaný v rámci exekučného konania, čiže ide o procesný zabezpečovací inštitút.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že veriteľ sa nestane oddeleným veriteľom v konkurznom konaní len na základe zriadenia exekučného záložného práva k nehnuteľnosti a na základe zmluvy o zriadení záložného práva v zmysle hmotnoprávneho prepisu, a to Občianskeho zákonníka.

Správnosť tohto záveru potvrdzuje aj ust. § 14 ods. 1 písm. d/ a e/ ZKV.

Podľa § 14 ods. 1 písm. d/ ZKV, súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, ktoré sa začali pred vyhlásením konkurzu, sa prerušujú, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty alebo ak sa týkajú nárokov, ktoré majú byť z podstaty uspokojené.

Podľa písm. e/ prvá veta a druhá veta citovaného ustanovenia, pre pohľadávku proti úpadcovi nemožno nariadiť výkon rozhodnutia, viesť výkon rozhodnutia ani vykonávať exekúciu na majetok patriaci do podstaty, ani nadobudnúť na ňom právo na oddelené uspokojenie (§ 28). Ak sa v konaní o výkon rozhodnutia alebo v exekučnom konaní, prerušených podľa písmena d/, speňažil dlžníkov majetok a výťažok nebol vydaný oprávnenému, stáva sa súčasťou podstaty.

Z citovaných ustanovení ZKV jednoznačne vyplýva, že nadobudnutie práva na oddelené uspokojenie v konkurznom konaní z dôvodu exekučného záložného práva by bolo v rozpore s prerušením exekučného konania vyhlásením konkurzu podľa § 14 ods. 1 písm. d/ ZKV, pokračovaním v exekučnom konaní.

Úspešnému žalovanému vzniklo v zmysle § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania. Odvolací súd mu ich nepriznal z tých istých dôvodov ako súd prvého stupňa, pretože aj v tejto časti sa plne stotožnil s odôvodnením a záverom súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o nepriznanie prvostupňových trov.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 6. októbra 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová